

Европейски политики за борба с бедността и социалното изключване

Ролята на минималния доход и дискриминацията на пазара на труда

Общоприето е, че Европейският съюз е стабилна и богата организация. От друга страна, според статистика на Евробарометър в ЕС има почти 84 милиона хора живеещи на ръба на бедността. Съществуват разнообразни определения за бедност и социално изключване. Най-правдоподобното е, че бедност е състоянието, в което хората нямат средства да си подсигурят най-обикновените човешки нужди. Във всяка различна държава член на ЕС има различни нива на бедност в зависимост с икономическото състояние на страната. Социалното изключване е процес, при който социално отделени индивиди или групи биват лишени от възможността да участват напълно и активно в нормалния ежедневен живот. Има 3 различни нива на бедност и всичките имат различна връзка със социалното изключване. Първата група са бедни хора, които нямат достатъчно средства за да оцелеят, но не са социално изключени. Втората са хората, които са бедни и социално изключени, но все още имат силата да реагират на ситуацията. Последната група съдържа много бедни хора, социално изключени и нямат възможност да се справят с положението си.

На 7 Април 2010 представителката на Европейския парламент Илда Фигуейредо представи предварителен доклад за ролята на минималния доход в борбата с бедността и представянето на интегрирано общество в Европа. Тази стъпка бе взета с цел Социалната Агенда, публикувана през Февруари 2005 с консултативна роля, да влезе в сила. Според Социалната Агенда, всички членки на ЕС са били поканени да въведат минимална заплата на държавно ниво и ако предварителният доклад бъде приет тази минимална заплата ще се превърне в задължение.

Предварителният доклад набляга на значението да се вземат мерки за намаляване или елиминиране на риск от бедност особено сред жените, децата, безработните, както и мерки срещу ниско платените работи и дискриминация на работното място. Според този документ Европейската година за борба с бедността и социалното изключване трябва да има влияние и върху увеличаване на обществения интерес към проблемите на социалното изключване и да предлага идеи и политики за интеграция на социално изключените хора. За да има интеграция трябва да се осигури ефективно разпределение на социални и икономически мерки. Този предварителен доклад има за цел да помогне за постигане на една от петте главни цели от стратегията „Европа 2020“ (премахване на риска от достигане на бедността за 20 милиона жители).

Според българското министерство на труда и социалната политика, част от мерките взети във връзка с Годината за борба с бедността и социалното изключване ще бъдат срещи с хора в затруднено положение, така че те ще могат активно да се включат в изготвянето на предложения и

идеи. Най-обсъжданите въпроси ще бъдат: равнопоставеност на половете; бедни деца; намаление на степента на предаване на бедност сред поколенията; интегриране на хора на трудовия пазар, еднакъв достъп до услуги, обучение, здравеопазване, култура и спорт; социално включване на етнически групи и хора в нетрудоспособно положение.

Церемонията по откриването на Европейската година за борба с бедността и социалното изключване бе проведена в сградата на румънския парламент в Букурещ на 19 Февруари. Събитието събра представители на Европейската комисия, румънското правителство и представители на значими международни социални организации като Световната Банка, УНИЦЕФ, Европейският съвет и други. Програмата на конференцията ще включва речи на високо ниво, а първата сесия ще представи националните програми за борба с бедността и социалното изключване през различните призми на: обучение, пазар на труда, здравеопазване, развитие на регионите и социално подпомагане. Втората сесия ще представи успешни проекти на неправителствени организации насочени към уязвими жители, а третата ще ни запознае с истински истории на хора преминали през бедността и социалното изключване.

Националната програма на Италия, изготвена от италианското министерство на труда и социалната политика, планира да възобнови стратегията за борба с бедността в контекста на икономическото и социалното положение на страната и да посочи новите социални политики на италианското правителство. Националният стратегически доклад 2008-2010 срещу бедността и „Белият доклад за бъдещето на социалния модел“ се фокусира на участието на обществото, а отговорността се разпределя на сред общините в превенцията и борбата срещу бедността и активирането на процес социална интеграция.

Не всеки има еднакъв достъп до пазара на труда. Доказано е, че възможностите зависят от фактори като: възраст, социално положение, пол и етнос.

Равните възможности на пазара на труда са важен фактор едновременно от социална и етническа перспектива, както и от икономическа гледна точка. Идеологически, хората трябва да бъдат третирани еднакво и заслужават равен старт, но от икономическа гледна точка работодателите трябва да се сблъскат с много разнообразни потенциални служители и потребители, както и силно конкурентен глобален световен пазар. Съществуват доказателства, че хората са поставени в неравностойно положение на трудовия пазар, защото съществува дискриминация базирана на различни фактори, един от които е етническото потекло. Хората трябва да имат еднакви права независимо от техния пол, възраст, произход, етнос или религия. Това е едно от човешките права включени в първата глава на Международната Декларация за Човешките права.

Андерсън казва „Когато всички граждани получат достатъчно свободи, за да функционират като равни в обществото, неравностойните доходи няма да изглеждат толкова проблематично“. С други думи, когато всеки от обществото се превърне в пълноправен гражданин и допълнения като обучение, достъп до пазара на труда и право на интеграция, негативния ефект от разликите в доходите не трябва да ги притеснява толкова много.

Фактът, че някои хора се представят по-добре или по-зле на пазара на труда, не може сам по себе си да води до дискриминация. Би било по-странно ако такива разлики не съществуват. По-трудно за обяснение е защо определени групи от хора са третирани по-лошо от другите на пазара на труда. Защо например жените и членовете на етнически малцинства получават значително по-ниски заплати и по-слаби възможности в работата? Това доказва общоприетото мнение, че определени характеристики като пол, раса, религия и възраст влияят на пазара на труда без да има видима причина това да е налице.

Дискриминацията при назначаване на работа често води до достигане на прага на бедността. Като изключват от възможност за назначаване на работа на членове на определени групи или като затрудняват техните шансове да развият уменията и капацитета си, хората биват ограничени до ниско качествени работни места. Това увеличава риска да се превърнат или да останат бедни и намалява шанса им да си намерят работа, която да ги извади от там.

Бедността също се причинява от детския труд, тъй като техните родители, които са дискриминирани на пазара поради тяхното социално положение или етнос карат децата си да работят. Бедните семейства с един родител, обикновено майка, както и преселените семейства често карат децата си да работят.

Ролята на минималния доход не е само да се бори с бедността и социалното изключване, но също е и най-добрият метод за превенция от тези проблеми. Според предварителния доклад може да им се попречи чрез подобряване качеството на работата и заплатите; създаване на истински и равни права за доходи; гарантиране на достатъчно големи пенсии и семейни преференции; осигуряване на равен достъп до висококачествени публични услуги. Според нас предварителният доклад може да бъде от огромно значение при осигуряването на защита на човешките права в икономическата и социалната сфери. Съгласни сме този доклад да бъде приет, защото ще доведе до голяма увеличение на обществената заинтересованост на гражданите на ЕС и рано или късно ще доведе до подобрене на финансовото положение на хората живеещи под прага на бедността. Предложението трябва да доведе до програма, която да се въведе във закона за труда на всяка членка на ЕС.